

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-10592/1

Podgorica, 28.07.2021. godine

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
-n/r ministarke, gospođe dr Jelene Borovinić Bojović-

Poštovana gospođo Borovinić Bojović,

Povodom *Predloga odluke o visini i načinu plaćanja naknade za upotrebu duvanskih proizvoda u kazinima*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga odluke* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent*, nemamo primjedbi.

Predloženom odlukom propisuje se visina i način plaćanja naknade za upotrebu duvanskih proizvoda u kazinima koju plaćaju priređivači igara na sreću. Predviđenom naknadom u iznosu od 15€/m² površine kazina, po procjenama Ministarstva zdravlja ostvariće se prihod za budžet Crne Gore u iznosu oko 500.000,00 €.

Pomenutu naknadu priređivači igara na sreću uplaćuju do 15. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec na uplatni račun koji propisuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

Imajući u vidu da implementacijom predmetne odluke ne proizilaze finansijske obaveze po budžet Crne Gore, već se ostvaruje prihod, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nema primjedbi na *Predlog odluke o visini i načinu plaćanja naknade za upotrebu duvanskih proizvoda u kazinima*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Miloško Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo zdravlja

NAZIV PROPISA

PREDLOG ODLUKE O VISINI I NAČINU
PLAĆANJA NAKNADE ZA UPOTREBU
DUVANSKIH PROIZVODA U KAZINIMA

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Zakonom o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda* ("Službeni list CG", broj 46/19) propisano je da je pušenje dozvoljeno u kazinima koji su opremljeni uređajima za ventilaciju, pepeljarama i odgovarajućim protivpožarnim uređajima i koji su izolovani na način da nije moguć protok duvanskog dima u ostale djelove prostora, a odredbom stava 6 da za upotrebu duvanskih proizvoda u ovom prostoru priređivači igara na sreću plaćaju naknadu koja je prihod budžeta Crne Gore, u visini i na način utvrđen propisom Vlade Crne Gore. Shodno navedenoj zakonskoj odredbi, Ministarstvo zdravlja je pristupilo pripremi predloga ove odluke. Donošenjem ove odluke riješiće se problemi u odnosu na specifičnost priređivanja igara na sreću u kazinima, a koje prouzrokuje sami način njihovog priređivanja.

Posljedice ovog problema su otežano priređivanje igara u kazinima i poštovanje pravila priređivanja igara na sreću.

Prilikom određivanja visine naknade odlučujući razlog je zaštita zdravlja građana. Naime, prema podacima Instituta za javno zdravlje Crne Gore, godišnje u Crnoj Gori od raka pluća oboli oko 400 lica, a liječenje jednog lica košta više desetina hiljada eura (prema podacima iz 2015. godine oko 70.000 eura), i to uz najduže petogodišnje preživljavanje oboljelog. Štetnost pušenja u zatvorenom prostoru je dokazana, a dokazano je i da pušači imaju 20 puta veću vjerovatnoću da obole od raka pluća u odnosu na nepušače i da je pušenje odgovorno za nastanak raka pluća kod približno 90% muškaraca i 80% žena, te isto tako da postoji jaka povezanost između pasivnog pušenja (udisanja duvanskog dima) i pojave raka pluća, kao i da se pušenje direktno povezuje sa više od 24 različita oboljenja.

Visina naknade od 15 eura po m² je nemjerljiva u odnosu na štetne posljedice upotrebe duvanskih proizvoda u zatvorenom prostoru i utrošak sredstava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za liječenje lica oboljelih od bolesti uzrokovanih upotrebom duvanskih proizvoda. Pri ovome, treba imati na umu da bi manji iznos naknade bio neadekvatan posljedicama upotrebe duvanskih proizvoda, a zabrana pušenja u kazinima dovela bi do smanjenja prihoda priređivača igara na sreću.

Navedene činjenice su uticale na određivanje visine naknade koju treba da plaćaju priređivači igara na sreću.

Predloženo rješenje imaće pozitivnog uticaja na obezbjeđivanje finansijskih sredstava za promotivne aktivnosti na jačanju svijesti građana i smanjenje pušenja, kao vodećeg uzročnika obolijevanja od raka i drugih hroničnih nezaraznih bolesti, posebno raka pluća, jer polovinu ove naknade treba opredijeliti za ove namjene. Pored toga, plaćanjem ove naknade, uvećaće se budžetski prihodi, što ima pozitivan uticaj na zdravstveni sistem i druge oblasti društvenog života.

Dakle, oštećenih subjekata nema jer je iznos ove naknade zanemarljivo opterećenje priređivačima igara na sreću, u odnosu na ostvareni prihod po navedenom osnovu.

Očekuje se da prihodi priređivača igara na sreću ostaju na istom nivou ukoliko se omogući konzumiranje duvanskih proizvoda u kazinima.

Donošenje ove odluke je obaveza propisana Zakonom o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda*, tako da bi njeno nedonošenje dovelo do nemogućnosti sprovođenja ovog zakona.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj donošenja ove odluke je izvršavanje Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda*. Članom 70 stav 1 ovog zakona propisano je da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a koji rok je već istekao, imajući u vidu da je zakon stupio na snagu 15. avgusta. 2019. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Donošenje ove odluke je izvršavanje Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda i ne postoje alternativna rješenja. Prilikom određivanja iznosa od 15 €/m², osnovni pokazatelj bio je štetan uticaj duvanskog dima na ljudsko zdravlje, uvažavanje zahtjeva priređivača igara na sreću i podrške Privredne komora koja im je data, kao i obezbjeđivanje sredstava za promotivne aktivnosti na jačanju svijesti građana i smanjenje pušenja, kao vodećeg uzročnika obolijevanja od raka i drugih hroničnih nezaraznih bolesti, posebno raka pluća, jer polovinu ove naknade treba opredijeliti za ove namjene.

Shodno izloženom, mišljenja smo da bi niži iznos od predloženih 15 € po 1m² obesmislio naknadu, odnosno izuzetak za mogućnost pušenja u kazinima, pored opšte zabrane pušenja u zatvorenom radnom i javnom prostoru.

U slučaju nedonošenja ovog propisa (status quo) kazina bi koristila benefite u smislu dozvole pušenja bez plaćanja naknada, a štetne posljedice bi imali zaposleni, posjetioци kazina, njihove porodice i u krajnjem čitav zdravstveni sistem.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predložena naknada u iznosu od 15e €/m² imaće pozitivan uticaj na budžet Crne Gore, budući da priređivači igara na sreću trenutno ne plaćaju nikakvu naknadu, odnosno taksu na upotrebu duvanskih proizvoda u kazinima. Napominjemo, indirektan pozitivan uticaj odnosi se i na priređivače igara na sreću u kazinima, gdje je napravljen izuzetak ovim zakonom i dozvoljeno pušenje u zatvorenom prostoru, uz ispunjavanje propisanih uslova za kazina, što će njihove prihode povećati ili zadržati na istom nivou.

Troškovi koji mogu nastati su troškovi za opremanje kazina uređajima za ventilaciju, pepeljarama i odgovarajućim protivpožarnim uređajima i koji su izolovani na način da nije moguć protok duvanskog dima u ostale djelove prostora. Navedeni troškovi su zanemarljivi u odnosu na ostvarene prihode priređivača igara na sreću, kao i u odnosu na zaštitu igrača u prostoru koji je opremljen u skladu sa ovim zakonom.

Predložena rješenja odvijace se u okviru postojećih kapaciteta i ne zahtijevaju formiranje novih privrednih subjekata na tržištu uz postojeće administrativne kapacitete. Ova odluka ne prouzrokuje biznis barijere jer se primjenjuje na sve priređivače igara na sreću koji igre priređuju u kazinima, u skladu sa propisima kojima se uređuje priređivanje igara na sreću. Površina za utvrđivanje iznosa takse može se određivati samo u skladu sa propisom kojim se uređuju kazina.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda?
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze?
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihodi za budžet Crne Gore?
- Obraložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na incijativu za donošenje predloga propisa?
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju ovog zakona.
- Nema izdvajanja finansijskih sredstava.

- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Nema izdvajanja finansijskih sredstava.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.
- Procjenjujemo da će se implementacijom ove odluke ostvariti prihodi za budžet Crne Gore oko 500.000 eura.
- Nije bilo obračuna troškova/izdataka za državu, jer za implementaciju ove odluke, shodno izloženom, nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava.
- Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa.
- Kako nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga ovog propisa, tako da i nije bilo sugestija i primjedbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti

U pripremi Predloga odluke o visini i na načinu plaćanja naknade za upotrebu duvanskih proizvoda u kazinima nije korišćena ekspertska podrška, kao ni konsultovanje zainteresovanih subjekata.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalnih prepreka za implementaciju ove odluke nema.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene ove odluke radi ispunjenja ciljeva radi kojih se donosi su propisane mjere inspeksijskog nadzora.

Monitoring i evaluaciju sprovođenja ove odluke vrši Ministarstvo zdravlja, a inspeksijski nadzor vrši Uprava prihoda i carina, u skladu sa zakonom.

Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su smanjenje oboljelih od bolesti koje uzrokuje konzumacija duvanskih proizvoda i visina prihoda u budžetu Crne Gore.

Podgorica,

27.7.2021. godine

MINISTARKA,
dr Jelena Borovinić Bojović